

نقش، اثر و پیامدهای داروهای کمک لاغری

استاد راهنما: جناب آقای دکتر مظهري
تهیه و تنظیم: ریحانه لشکری

مقدمه

اضافه وزن و چاقی همراه با مشکلات جدی پزشکی است که بیش از ۵۵ درصد از بزرگسالان را تحت تأثیر قرار داده است. در سالهای گذشته یکی از بهترین تجارت ها فروش قرص های لاغری ای بوده که عملا این قرص های لاغری یا تأثیری نداشتند و یا تأثیر مخرب بر بدن داشته اند.

زیان این روش ها در دراز مدت از فواید آن پیشی گرفته و بعلاوه این کاهش وزن ها طی مدت کوتاه مجددا برگشت خواهد نمود. (۲۲)

❖ درمان اولیه چاقی ترکیبی است از:

۱- نظارت بر رژیم غذایی ۲- ورزش و ۳- اصلاح رفتار (۱۹)

این رویکردها باید دنبال شود حتی زمانی که درمانهای کمکی استفاده می شود.

نظارت بر
رژیم
غذایی

درمان
اصلی
چاقی

ورزش

اصلاح
رفتار

❖ کاربرد داروهای کمک لاغری:

- ۱- در بیماران در معرض خطر سلامتی با $BMI \geq 30$
- ۲- بیماران دچار اضافه وزن با BMI ۲۷ تا ۲۹.۹ مبتلا به بیماریهای همراه با چاقی (مثل دیابت، دیس لیپیدمی، فشارخون، بیماری های قلبی عروقی و یا افرادی که جراحی بای پس انجام داده اند).
- البته به شرطی که اجازه پزشک صادر شده باشد، که در آن نیز رژیم غذایی و روش زندگی باید اصلاح شود. (۱)

✓ همه افراد چاق به درمان دارویی پاسخ نمی دهند.

✓ طول مدت درمان با داروی ضد چاقی هرگز نباید بیش از مدت زمان توصیه شده توسط مجوز محصول باشد. تجویز کنندگان داروهای ضد چاقی باید از عوارض جانبی آنها آگاه باشند.

✓ درمان مادام العمر با داروهای ضد چاقی ----- «ناهنجاری های خاص (۱۵)

اهداف در دارودرمانی

اهداف باید واقع بینانه باشند: هدف ایده آل بازگشت به وزن نرمال بدن است اما این امر در بیشتر موارد میسر نیست. بنابراین هم متخصصان و هم بیماران باید درک واقعی و درستی از کاهش وزن داشته باشند.

نقش دارودرمانی برای افراد چاق بسیار مورد بحث است. چراکه درخصوص میزان اثربخشی و ایمنی داروها تردیدهایی وجود داشته و همچنین مشاهده شده است که با ادامه یافتن مصرف داروها روند کاهش وزن کند می‌گردد. به علاوه با قطع مصرف دارو اکثر بیماران به وزن قبل خود باز می‌گردند. (۳)

برای بیمارانی که علاوه بر اضافه وزن به بیماریهای مزمن نیز مبتلا هستند توصیه میگردد که یک راهکار مناسب جهت کنترل این بیماریها اتخاذ نموده و از داروهایی استفاده کنند که علاوه بر موثر بودن بر کنترل بیماریهای مزمن به کاهش وزن آنها نیز کمک کند. برای مثال در بیماران مبتلا به دیابت متفورمین باعث کاهش وزن میشود.

دارودرمانی چاقی را درمان نمی کند بنابراین پس از دستیابی به اهداف درمانی، کاهش وزن متوقف میگردد و بعد از قطع مصرف دارو، افزایش وزن مجدداً آغاز میگردد. (۳)

مکانیسم اثر

داروها و قرصهای لاغری از یک یا چند مکانیزم زیر استفاده می کنند:

۱- تغییر اشتها:

این داروها اشتها را سرکوب می کنند و یا سیگنال های سیری به مغز انتقال می دهند. این داروها به عنوان سرکوب کننده های اشتها (داروهای ضداشته) شناخته شده اند که فرد را وادار به به غذا خوردن کمتر می کنند.

۲- افزایش سرعت متابولیسم:

افزایش میزان سوخت و ساز بدن و در نتیجه کمک به سوختن کالری بیشتر (۲)

۳- مهار جذب از دستگاه گوارش:

برخی از داروهای کمک لاغری در جذب مواد مغذی خاص در بدن مانند چربی، تداخل ایجاد می کنند. به عنوان مثال: اورلیستات تجزیه چربی را بلوک می کند و در نتیجه مانع از جذب چربی در بدن می شود.

همچنین مصرف بیش از حد مکمل های فیبر (مانند گلوکومانان یا صمغ گوار) برای مهار هضم و کاهش جذب کالری استفاده می شود. (۲)

داروهای کمک لاغری

اورلیستات: (Xenical) (ونوستات)

اورلیستات تنها دارویی است که برای درمان طولانی مدت از FDA و نمایندگی داروهای اروپا (EMA) تأییدیه گرفته است. (۱۳)

در سال ۱۹۹۹ میلادی مورد تأیید FDA قرار گرفت. در سال ۲۰۱۰ با بازبینی مجدد توسط FDA نحوه مصرف آن محدود شد و توصیه‌های ایمنی مهم برای مصرف کنندگان در نظر گرفتند. (۵)

این دارو موجب تغییر هضم و جذب چربی از طریق مهار آنزیم لیپاز پانکراس می‌گردد. بنابراین هیدرولیز چربی بطور کامل انجام نشده و دفع چربی مدفوعی افزایش می‌یابد. در افراد نرمالی که ۳۰ درصد از کالری روزانه آنها از طریق چربیها تأمین میشود اورلیستات باعث افزایش دفع چربی مدفوعی می‌گردد. به گونه ای که حداکثر ۳۰٪ از چربی خورده شده هضم و جذب نمیشود. (۳)

فردی که قصد لاغر شدن را دارد خودش رژیم low fat دارد در نتیجه از کالری کل دریافتی مقدار کمی کاهش میابد و با توجه به عوارضی که دارد توصیه نمی شود.

دوز و نحوه مصرف اورلیستات :

- کپسول های ۱۲۰ میلی گرمی

- مصرف روزانه ۳ عدد (۳)

- یکساعت بعد از مصرف غذای چرب (۲۲)

- کاهش جذب ویتامین های محلول در چربی ---» در هنگام خواب یک عدد مولتی ویتامین (۳)

ویتامین ها باید دو ساعت قبل یا بعد از مصرف اورلیستات مصرف شوند. (۲)

XENICAL®
orlistat

اثر بخشی اورلیستات :

- در یک متاآنالیز انجام شده بر روی ۱۲ نفر شامل بیماران مبتلا و غیر مبتلا به دیابت بیماران به طور تصادفی به دو گروه تقسیم شدند:
گروه اول که اورلیستات را به همراه مداخلات رفتاری دریافت میکردند ۵-۱۰ کیلوگرم کاهش وزن داشتند یعنی ۸٪ وزن اولیه
در حالی که گروه دوم که دریافت کننده دارونما به همراه مداخلات رفتاری بودند به ۳-۶ کیلوگرم کاهش وزن دست یافتند.
- در یک کارآزمایی دیگر (۱۴۶ فرد چاق با میانگین BMI برابر با ۳۹.۳) دریافت اورلیستات به همراه یک رژیم کم چرب (کمتر از ۳۰٪ انرژی روزانه از چربیها) منجر به کاهش ۹٪ وزن اولیه گردید. (۳)
- مصرف اورلیستات ----» کاهش وزن حدود ۵.۵ تا ۶ کیلوگرم در طول یک سال (بیشتر کاهش وزن در ۶ ماه اول) (۲)

- در بیماران چاق مبتلا به فشار خون -----» کاهش فشارخون
- بهبود سطح لیپیدهای سرم (در مقایسه با کاهش وزن به تنهایی)

در یکی از مطالعات انجام شده غلظت کلسترول کل و LDL سرم در افراد مصرف کننده ی اورلیستات به همراه رژیم حفظ وزن به مدت ۸ هفته ۵-۱۰٪ کاهش یافت که این کاهش ممکن است بدلیل افزایش دفع چربی مدفوعی باشد. (۳)

طبق تحقیقات اورلیستات به اضافه ال کارنیتین در مقایسه با اورلیستات تنها به بهبود بهتر در وزن بدن، قند خون و چربی خون منجر می شود. علاوه بر این، یک بهبود سریع تر و بهتر در پارامترهای التهابی با اورلیستات به اضافه ال-کارنیتین در مقایسه با اورلیستات تنها مشاهده شده است. (۹)

عوارض جانبی اورلیستات

- مدفوع چرب
- درد و نفخ شکمی
- اسهال
- بی اختیاری دفع مدفوع
- دفع لکه های چربی
- افزایش تعداد حرکات روده (۲)
- سوء هاضمه (۵)
- و A-D-K-E کاهش ویتامین های (D)بتاکاروتن (بیشتر ویتامین
- سر درد
- آسیب حاد کلیوی ناشی از اگزالات (سنگ های اگزالات و کلسیمی) (۳)
- افزایش خطر سنگ کیسه صفرا (۲۲)
- سرگیجه
- آسیب حاد کبدی (به ندرت) (۳)

- از ۴۰ میلیون مصرف کننده این دارو ۱۳ مورد آسیب های شدید کبدی را گزارش کرده اند. (۴)

❖ اورلیستات ---» سوءجذب چربی ----» کاهش کلسیم آزاد در روده ----»
میزان کلسیم آزاد جهت پیوند با اگزالات کاهش----» جذب اگزالات روده ای
افزایش---» دفع ادراری افزایش ---» آسیب حاد کلیوی
از این رو اورلیستات نباید در افراد دارای سابقه ابتلا به سنگ های اگزالات کلسیم
تجویز شود. (۳)

اورلیستات موجب کاهش قند خون می شود و بنابراین در بیماران دیابتی باید در مصرف انسولین و داروهای پایین آورنده قند خون تغییراتی ایجاد کرد و همین امر موجب می شود که نتوان آن را به راحتی برای بیماران دیابتی توصیه نمود.

به طور کلی مصرف این دارو برای کودکان، زنان باردار و یا شیرده، افراد مبتلا به دیابت، فشار خون بالا، کلسترول بالا، بیماری های قلبی-عروقی و پرکاری تیروئید توصیه نمی شود و البته در افراد سالم هم حتماً باید تحت نظر پزشک تجویز شود. (۶)

اورلیستات باید در بیماران با سوء جذب مزمن و کلستاز اجتناب شود. (۱۸)

- مصرف فیبر ----» کاهش عوارض گوارشی (۲۲)

لورکاسرین: (belviq)

در سال ۲۰۱۲ FDA داروی بلویک را به عنوان درمان همراه با رژیم غذایی کم کالری و افزایش فعالیت های ورزشی، برای کنترل وزن در بالغ ها با نمایه توده بدنی بالا ($BMI \geq 30$) یا بیماران دچار اضافه وزن با BMI ۲۷ تا ۲۹/۹ در صورتی که همراه با یکی از بیماری های مرتبط با چاقی (نظیر افزایش فشارخون، آپنه در خواب، اختلالات سوخت و ساز چربی به ویژه کلسترول بالا، دیابت نوع دو) باشد، مورد تأیید قرار داده است.

اما پس از مدت کوتاهی به دلیل مشاهده تومورهای پستانی در موش های مصرف کننده این دارو پس زده شد. (۵)

سروتونین----» کاهش دریافت غذا

آگونیست های گیرنده ی سروتونین ----» یکی از موارد دارویی برای کاهش وزن
لورکاسرین یک آگونیست انتخابی برای گیرنده ی C2 سروتونین میباشد. (۳)

بیماری های دریچه ای قلب (به طور خاص نارسایی های آئورت و یا دریچه های
میترال) در داروهای سروتونرژیک مشابه که برای گیرنده C2 انتخابی می باشند،
دیده شده است، بنابراین لورکاسرین نیز ممکن است باعث افزایش خطر بیماری
های دریچه ای قلب شود. (۷)

اثر بخشی لورکاسرین:

لورکاسرین علاوه بر کاهش وزن اثرات مفیدی در بیماری های قلبی عروقی و دیابت دارد. شامل:

کاهش اندک اما معنی داری در فشار خون سیستولیک و دیاستولیک

کاهش ضربان قلب

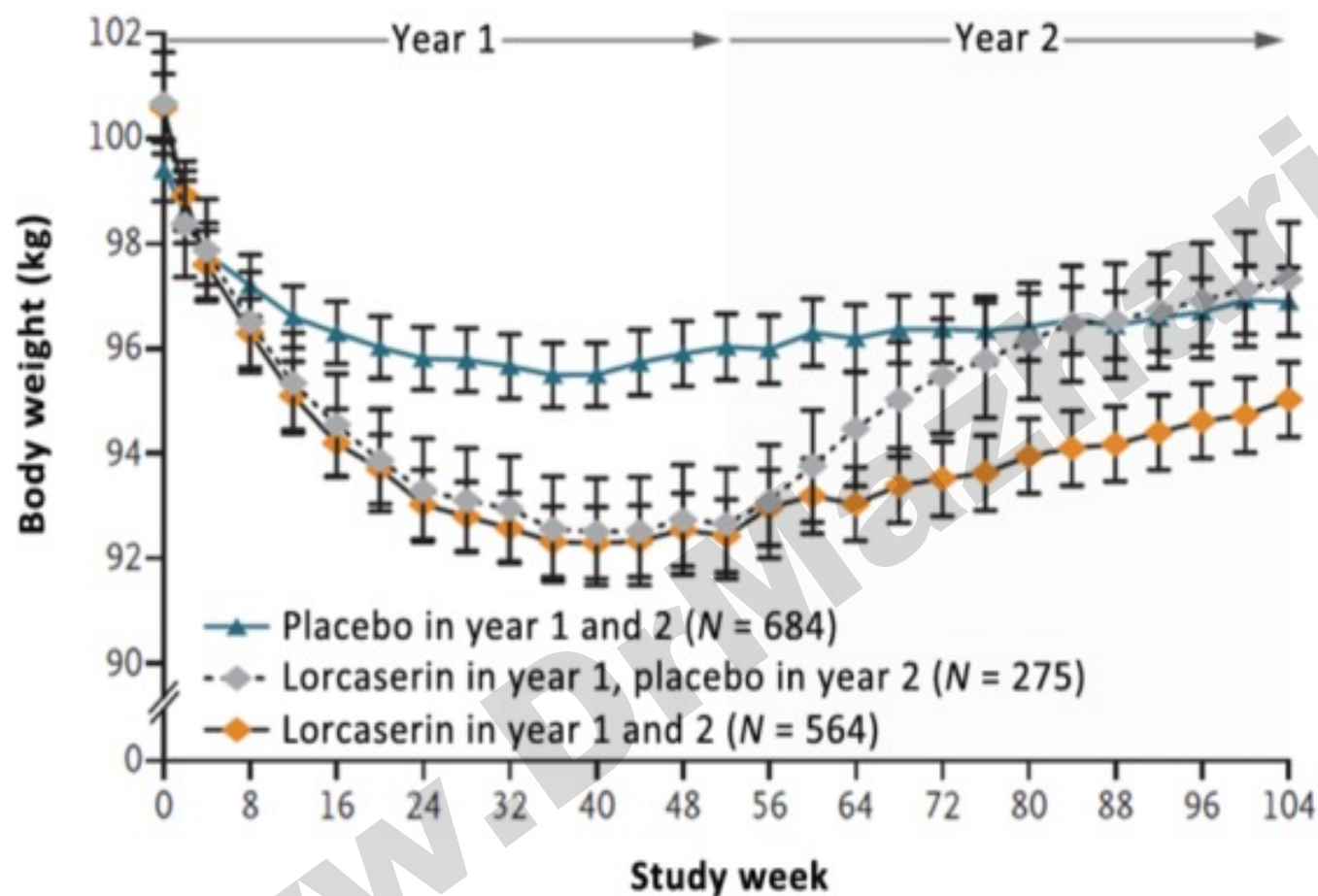
کاهش کلسترول تام

کاهش LDL

کاهش گلوکز ناشتا

کاهش سطح انسولین (۳)

Effects of lorcaserin on body weight during years 1 and 2 among only those patients who continued the study past year 1. permission from [Smith et al. \[2010\]](#). Copyright © 2010 Massachusetts Medical Society.)

دوز و نحوه مصرف لورکاسرین:

۲۰ میلی گرم

دو بار در روز

در دوزهای تقسیم شده به صورت ۱۰ میلی گرم در صبح و ۱۰ میلی گرم در شب (با یا بدون غذا) می باشد.

این دوز برای طول مدت درمان ثابت باقی می ماند و نمی بایست افزایش یابد زیرا باعث افزایش عوارض جانبی آن می شود.

عوارض جانبی نورکاسرین

سردرد

سرگیجه

تهوع

عفونتهای تنفسی فوقانی

نازوفارنژیت

سینوزیت

افسردگی، اضطراب و
افکار خودکشی

سندرم سروتونین

اسهال، یبوست

ایجاد
(21). Tolerance تحمل))

حالت خواب و بیداری
(۲۱)

اختلال در دستگاه
گوارش (۲۱)

تاری دید (۲۱)

علاوه بر این، داروهای تجویزی برای درمان اختلالات خلق و خوی و اضطراب، مانند مهارکننده های جذب انتخابی سروتونین، داروهای ضد افسردگی سه حلقه ای، داروهای ضد روان پریشی، مهارکننده های مونوآمین اکسیداز، لیتیوم و بنزودیازپین ها ممکن است عوارض منفی بر روی سیستم عصبی مرکزی داشته باشند و خطر ابتلا به سندرم سروتونین، به ویژه هنگامی که به طور همزمان با لورکاسرین مصرف می شود، وجود دارد.

قبل از شروع درمان با دارو، می بایست از بیماران تاریخچه قبلی مشکلات روحی و روانی، از جمله افسردگی، اضطراب، روان پریشی و افکار خودآزاری و یا افکار خودکشی گرفته شود.

به نظر میرسد که لورکاسرین عوارض جانبی کمتری نسبت به اورلیستات دارد اگرچه داده های طولانی مدت برای ایمن بودن آن محدود می باشد. (۳)

موارد منع مصرف لورکاسرین:

- در دوران بارداری ----» بدلیل عوامل خطر ترا توژنیکی (۲۱)
- در دوران شیردهی ----» با توجه به خطرات ناشناخته در نوزادان هنوز شناخته نشده است که آیا لورکاسرین در شیر مادر ترشح می شود یا نه.
- در سه ماهه اول بارداری -----» شکاف دهان در جنین، در هر دو لب و کام
- در نوجوانان و کودکان زیر ۱۸ سال ---» هنوز ایمنی و اثربخشی داروی لورکاسرین ثابت نشده است.
- در افراد مسن تر از ۶۵ سال ---» داده های محدودی از کارآزمایی های بالینی در مورد اثرات آن وجود دارد.
- ✓ بنابراین، در هنگام تجویز دارو نه تنها BMI بلکه سایر شرایط مربوط به سن و داروهای همزمان مصرفی که می تواند باعث کاهش اثر و یا تداخل شود نیز در نظر گرفته شود.
- اگر بیماران ۵٪ از وزن پایه ی بدنی خود را در طی ۱۲ هفته از دست ندادند باید مصرف لورکاسرین را قطع کرد.
- در افرادی که کلیرانس کلیوی کمتر از ۳۰ دارند. (۷)

داروهای تقلیدکننده ی سمپاتیک :

این داروها موجب کاهش دریافت غذا از طریق ایجاد سیری زودرس می گردند. FDA داروهای این گروه را شامل فن ترمین ، دی اتیل پروپیون ، بنزفتامین و فندیمترازین تنها برای مصرف کوتاه مدت برای درمان چاقی تأیید کرده است. در اروپا فنترمین در سال ۱۹۹۹ رد شده است و سایر داروهای این گروه هیچ وقت تأییدیه نگرفتند. (۱۳)

این داروها در افراد مبتلا به بیماری های عروق کرونر قلب، فشار خون و پرکاری تیروئید منع مصرف دارند. (۳)

عوارض جانبی فنترمین :

- فشار خون بالا
- افزایش ضربان قلب، بیماری های درجه قلبی
- بی خوابی
- خشکی دهان
- یبوست
- تغییر سطح هوشیاری (۲)
- سردرد
- عصبی بودن و تحریک پذیری (۵)

فنیل پروپانول آمین نیز تقلیدکننده ی سمپاتیک است که به دلیل خطر پایین اما معنی دار بر سگته های ناشی از خونریزی در زنان از فهرست داروهای مجاز حذف گردید.

افدرین نیز یک آمین تقلیدکننده ی سمپاتیک بشمار میرود که موجب تحریک کاهش وزن از طریق افزایش ترموژنز و کاهش دریافت غذا می گردد اما به دلیل وجود نگرانی هایی در خصوص بی خطر بودن آن جهت درمان چاقی تأیید نشده و از داروخانه ها جمع آوری شده است. (۳)

توپیرامات:

این دارو جهت مصرف برای کنترل صرع و درمان میگرن تأیید شده است. در یک کار آزمایی ۶ ماهه توپیرامات سبب کاهش وزن ۳.۷ کیلوگرم نسبت به دارونما شده است. (۳)

فراهمی زیستی آن در صورت مصرف همراه با غذا تحت تأثیر قرار نمی گیرد. هشدارها:

- این دارو از جفت عبور کرده و در شیر مادر نیز پخش می شود. بنابراین در دوران بارداری و شیردهی منع مصرف دارد. (۸)
- این دارو در بیماران دچار اختلالات کبدی یا کلیوی بایستی محتاطانه مصرف شود.
- هیدراتاسیون کافی جهت کاهش خطر ایجاد سنگ کلیه بخصوص در بیماران مستعد توصیه می شود. (۸)

عوارض جانبی توپیرامات :

- پارسیزی
- نیستاکموس
- کاهش اشتها
- تهوع یا سوءهاضمه
- احساس تغییر مزه غذاها
- اسهال
- عفونت مجاری تنفسی فوقانی (۵)
- اسیدوز متابولیک
- حالت خواب و بیداری
- دشواری در ایجاد تمرکز (۳)
- اضطراب، بیقراری، عصبی بودن، تغییرات هیجانی و افسردگی
- کندی روانی-حرکتی
- اختلال تکلم (۸)

فنترمین/ توپیرامات: (Qsymia)

ترکیب داروهای فنترمین-توپیرامات با نام تجاری کزیمیا (اوسیمیا) از FDA در سال ۲۰۱۲ بعنوان مکملی برای درمان چاقی در کنار رژیم و ورزش تأییدیه دریافت کرد. (۴)

دوز و نحوه مصرف فنترمین/ توپیرامات:

دوز روزانه ی فنترمین/ توپیرامات، پیچیده میباشد. این دارو در چهار دوز ترکیبی مختلف تجویز می شود که منعکس کننده یک افزایش تدریجی در قدرت آن می باشد.

دوز اول: ۳.۷۵ میلی گرم فنترمین و ۲۳ میلی گرم توپیرامات- یک بار در روز- ۲ هفته
(صبح مصرف شود. از دوز شب باید اجتناب شود زیرا ممکن است باعث بی خوابی شود.)

دوز دوم: ۷.۵ میلی گرم فنترمین و ۴۶ میلی گرم توپیرامات - ۱۰ هفته
در هفته ۱۲، می بایستی کاهش وزن ارزیابی شود. اگر حداقل ۳% کاهش وزن مشاهده نشد، یک تغییر در درمان توصیه می شود. در این زمان، می توان دوز دارو را افزایش داد
دوز سوم: ۱۱.۲۵ میلی گرم فنترمین و ۶۹ میلی گرم توپیرامات- ۲ هفته
و سپس افزایش نهایی و بالاترین دوز دارو

دوز چهارم: ۱۵ میلی گرم فنترمین و ۹۲ میلی گرم توپیرامات- ۱۰ هفته
در پایان ۱۲ هفته دوم، این دارو باید از طریق یک فرآیند مانند از شیر گرفتن به صورت تدریجی قطع شود.

✓ قطع ناگهانی توپیرامات --- « تشنج (۷)

عوارض جانبی فنترمین/
توپیرامات

تغییر خلق و خوی از
جمله تمایل به خودکشی

سرگیجه

خواب آلودگی

اختلال شناختی

تغییر ضربان قلب

- قبل از شروع درمان می بایست از بیماران تاریخچه قبلی مشکلات روحی و روانی، از جمله افسردگی، اضطراب، روان پریشی و افکار خودآزاری و یا افکار خودکشی گرفته شود. (۷)

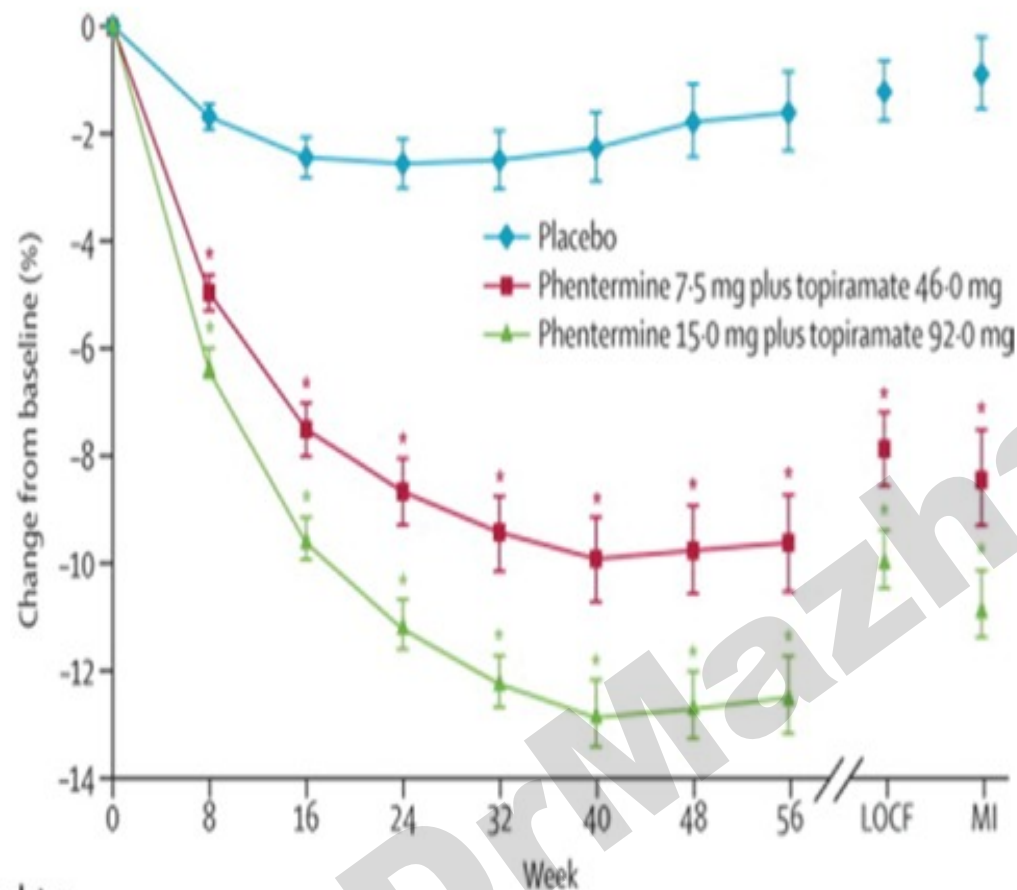
- در مورد این دارو نیز مانند سایر آمین‌های تقلیدکننده ی سمپاتیک ، باید خطر وقوع تاکی‌کاردی و هایپرتنشن در نظر گرفته شود. (۵)

موارد منع مصرف فنترمین/ توپیرامات :

- در دوران بارداری
- در سه ماهه اول بارداری ---» دارای خطرات مربوط به دوران بارداری و نواقص مادرزادی مثل شکاف دهان در جنین، در هر دو لب و کام
- در دوران شیردهی (بدلیل خطرات ناشناخته در نوزادان)
- در نوجوانان و کودکان زیر ۱۸ سال ---» هنوز ایمنی و اثربخشی داروی لورکاسرین ثابت نشده است.
- در افراد مسن تر از ۶۵ سال ---» داده های محدودی از کارآزمایی های بالینی در مورد اثرات آن وجود دارد. (۷)
- همراه با مصرف قرصهای ضدبارداری خوراکی ---» خونریزی و یا لکه بینی
- همراه با مصرف الکل، نارکوتیک ها و باربیتورات ها

Effects of phentermine plus topiramate on bodyweight. LOCF, last observation carried forward; MI, myocardial infarction. (Reprinted with permission from [Gadde et al. \[2011\]](#). Copyright © 2011 Elsevier Science Ltd.)

مقایسه دو داروی لورکاسرین و فنترمین / توپیرامات تایید شده برای درمان چاقی

دارو	دوز مصرفی	مکانیسم عمل	درصد کاهش وزن	عوارض جانبی
لورکاسرین (Belviq)	۲۰ میلی گرم	آگونیست گیرنده انتخابی سروتونین (تنظیم اشتها)	۹-۱۰٪	بیماری دريچه قلب، سندرم سروتونین، اختلال در خواب و کاهش ضربان قلب
فنترمین / توپیرامات (Qsymia)	۲۳/۳/۷۵ میلی گرم تا ۹۳/۱۵ میلی گرم	نورآدرنرژیک / ضد صرع (ضد اشتها/سرکوب اشتها)	۳-۴٪	تغییر ضربان قلب، نقص تولد (شکاف لب)، اختلال در خواب، تشنج در هنگام قطع دارو و سنگ کلیه

سیبوترامین: (Reductil or Meridia)

سیبوترامین قرصی ضداشتها یا کم کننده اشتها می باشد که از طریق اثر بر مرکز اشتها در هیپوتالاموس علاقه به خوردن را کاهش میدهد. این دارو باعث بالا رفتن سطح نورترانسmitterهای نورآدرنالین و سروتونین در سیستم اعصاب مرکزی و در نتیجه کاهش اشتها می شود.

سیبوترامین، در سال ۱۹۹۷ مورد تأیید قرار گرفت اما پس از مدتی به دلیل افزایش ۱۶ درصدی خطر عوارض قلبی-عروقی شدید از بازار مصرف جمع شد. (۵)

در گذشته توسط ایالات متحده اعلام شده بود که مریدیا یک داروی بی ضرر برای مقابله با چاقی است. اما بر طبق تحقیقات اخیر مشخص شده که این دارو برای سلامتی خطرناک است. این دارو بدلیل مضرات بیشتر از سود آن (انفارکتوس میوکارد و سکته مغزی) جمع آوری شده است. (۱)

در دو متآنالیز، بیمارانی که برای ۱۲ ماه سیبوترامین دریافت می‌کردند، در مقایسه با دارونما، ۲/۴ تا ۵/۴ کیلوگرم کاهش وزن پیدا کردند. (۵)

در مطالعه‌ی دیگر یازده نفر برای تجزیه و تحلیل آماری در نظر گرفته شد. کاهش وزن قابل توجه در گروه سیبوترامین (متوسط = ۶.۱ کیلوگرم) مشاهده شد، در حالی که بیماران در گروه دارونما کاهش وزن متوسط ۱.۹ کیلوگرم داشتند. (۱۷)

دوز و نحوه مصرف سیبوترامین :

دوز شروع: ۱۰ میلی‌گرم - یک بار در روز (با یا بدون غذا)

اگر کاهش وزن ناکافی باشد، پس از ۴ هفته می‌توان دوز را به حداکثر ۱۵ میلی‌گرم یک بار در روز افزایش داد. (۵)

بدلیل افزایش سطح
نور آدرنالین مغز (14)

افزایش فشارخون

افزایش ضربان قلب،
تپش قلب

خشکی دهان

یبوست

سردرد

بیخوابی

تهوع

سرگیجه

احساس خارش

اضطراب

عرق کردن

اختلال طعم

به ندرت تاری دید (۱)

عوارض جانبی سیبوترامین

- سیبوترامین قابلیت ایجاد وابستگی دارد و می تواند اعتیاد ایجاد کند. (۱۴)
- سیبوترامین اثرات متضاد بر فشار خون دارد. در برخی مطالعات کاهش و در برخی دیگر افزایش یافته.
- سیبوترامین در بیماران با فشار خون کنترل نشده و یا در صورت سابقه بیماری قلبی و مغزی توصیه نمی شود. (۱۸)
- سیبوترامین نباید در افرادی که فشار خون دارند استفاده شود. (۱۵)
- در تمام مطالعات این دارو ضربان قلب را افزایش داده است.

کنترپو: (Contrave)

این قرص با نام کنترپو ترکیبی از داروی ضدافسردگی بوپروپیون و فرمولاسیونی از داروی نالتروکسون است که برای جلوگیری از وابستگی به بوپروپیون طراحی شده است. (۵)

سپتامبر ۲۰۱۴، ترکیبی از بوپروپیون-نالتروکسون توسط FDA به عنوان مکمل رژیم غذایی و ورزش در بیماران با $BMI \geq 30$ و یا ≤ 27 در حضور حداقل یک بیماری همراه چاقی تصویب شد. از آنجا که بوپروپیون-نالتروکسون فشار خون و ضربان قلب را بالا می برد، FDA به منظور بررسی دقیق تر نتایج قلبی و عروقی نیاز به مطالعات پس از بازاریابی دارد. در انتظار این مطالعات بیشتر در آینده، در حال حاضر متخصصین ترجیح می دهند در صورت نیاز اورلیستات یا لورکاسرین را تجویز کنند. (۲۰)

FDA در ماه ژوئن تصمیم‌گیری درباره این دارو را به علت نگرانی درباره وجود هشدارهای کافی روی بسته‌های آن ۳ ماه به تأخیر انداخته بود. از آنجایی که کنترلی حاوی داروی ضد افسردگی است بر روی بسته آن درباره احتمال افزایش خطر افکار و رفتارهای خودکشی هشدار داده خواهد شد. (۵)

در ۴۵ درصد از موارد باعث کاهش وزن در بیماران شده است، این در حالی است که افرادی که از دارو نما استفاده کرده بودند تنها ۱۹ درصد موفق به کاهش وزن خود شدند. (۱۶)

گزارشات منتشر شده فعلی نشان می‌دهد که اثر آن در درمان چاقی را می‌توان در حدود ۴.۵٪ برآورد کرد. (۱۳)

این دارو باوجود اینکه کاهش وزن حداقل ۵٪ دارد حداقل عوارض جانبی مشاهده شده است.

عوارض جانبی آن عمدتاً تهوع است.

کنترلی علاوه بر کاهش وزن ، اثر مثبتی بر **LDL** و **HDL** و **تری‌گلیسرید** و **مقاومت انسولین** دارد. عدم اطمینان از تأثیر آن روی فشارخون و افزایش ضربان قلب باعث شد تا مقامات تأیید آن را بتعویق بیندازند. (۱۳)

تهوع

یبوست

سر درد

استفراغ

سرگیجه

بیخوابی

خشکی دهان

اسهال (۱۶)

عوارض جانبی کنترپو

گیاهان دارویی:

گیاهان دارویی بخش قابل توجهی از بازار جهانی دارو را تشکیل می‌دهند. اثر ضد چاقی داروهای گیاهی از دیدگاه تجویزکنندگان شامل افزایش دهنده ی متابولیسم چربی، افزایش دهنده ی حجم مدفوع و ادرار، ملین، کاهش دهنده ی اشتها، از بین برنده ی استعداد چاقی و تنظیم کننده ی غده ی تیروئید بوده است.

در مطالعه ای گفته شده ترکیبی از ال کارنیتین و مجموعه ای از چند گیاه از جمله سنا، زیره، انیسون و رازیانه تا حدودی باعث رفع چاقی و مشکلات متابولیک مرتبط با آن می گردد. (۱۰)

ادعا شده است که می توان این ترکیبات با خاصیت ضد چاقی را از نظر اثر روی کارکرد ارگان ها بی خطر دانست. این در حالیست که در مطالعه ای دیگر عوارض زیر برای گیاهان مسهل ذکر شده است. مانند:

✓ کرامپ های معدی

✓ تهوع

✓ اسهال

✓ استفراغ

✓ اختلال آب و الکترولیت و کاهش پتاسیم همراه با نفروپاتی و آریتمی

بنابراین مصرف این گیاهان را بیش از دو هفته مجاز نمی دانند در صورتی که عرضه کننده های این فراورده ها فرد را تشویق می نمایند که تا زمان رسیدن به وزن ایده آل خود مصرف این فراورده ها را ادامه دهند.

✓ کاهش پتاسیم ----» اختلال در عملکرد قلب و ضعف عضلانی (خصوصا اگر فرد گلیکوزید های قلبی دیورتیک و یا کورتیکوسترئوئید استفاده نماید).

✓ همچنین گیاه سنا ---» جذب استروژن را کاهش می دهد. (۱۰)

فراورده های گیاهی برای کاهش وزن دارای مقادیر استاندارد اجزای فعال نمی باشند و اثرات مضری هم برایشان گزارش شده است. (۵)

تحقیقاتی در پژوهشکده غدد دانشگاه شهید بهشتی روی داروهای مدعی لاغری انجام شده که نتایج بسیار تکان‌دهنده‌ای دارد. اکثر این داروها نه تنها به هیچ‌وجه گیاهی نیستند بلکه به دلیل داشتن هورمون تیروکسین و ایجاد پرکاری تیروئید به صورت مصنوعی باعث لاغری می‌شوند. بعضی از این داروها هم حاوی ماده‌ای شبه آمفتامین است به نام گرد فرشته که نوعی مخدر است و باعث بی‌اشتهایی فرد می‌شود. جالب است بدانید شاید این قرص‌ها در کوتاه‌مدت باعث لاغری شود اما بعد از مدتی نه تنها تمام وزنی که از دست رفته دوباره برمی‌گردد، بلکه ممکن است وزن‌تان بیشتر از قبل هم شود. (۱۱)

ترکیبات شبه آمفتامین دارای اثراتی مشابه شیشه، قرص‌های اکستازی و دیگر مواد روان‌گردان مشتق شده از آمفتامین هستند که با ایجاد حالت سرخوشی، سرکوب شدن اشتها، فرد و اعتیادآوری در فرد شناخته می‌شوند. یکی از خطرناک‌ترین اثرات این ترکیبات تغییراتی است که در میزان ناقل‌های شیمیایی مغزی ایجاد میکنند که در نهایت منجر به افسردگی و توهم می‌شود. (۱۲)

Weight Loss Drugs Blacklisted by FDA

1. 2 Day Diet - sibutramine
2. 2 Day Diet Slim Advance - sibutramine
3. 2x Powerful Slimming - sibutramine
4. 3 Day Diet - sibutramine
5. 3 Days Fit - sibutramine
6. 3x Slimming Power – sibutramine, phenytoin
7. 5x Imelda Perfect Slimming - sibutramine
8. 7 Day Herbal Slim - sibutramine
9. 7 Days Diet - sibutramine
10. 7 Diet - sibutramine
11. 7 Diet Day/Night Formula - sibutramine
12. 8 Factor Diet – sibutramine, phenolphthalein
13. Eight Factor Diet - sibutramine
14. 21 Double Slim - sibutramine
15. 24 Hours Diet – sibutramine, phenolphthalein
16. 999 Fitness Essence - sibutramine
17. BioEmagrecim, sample 1 – fenproporex,
BioEmagrecim, sample 2 – fluoxetine, furosemide
18. Body Creator – sibutramine
19. Body Shaping - sibutramine
20. Body Slimming - sibutramine

21. Cosmo Slim - sibutramine
22. Extrim Plus – sibutramine, phenytoin
23. Extrim Plus 24 Hour Reburn - sibutramine
24. Fasting Diet - sibutramine
25. **Fatloss Slimming – sibutramine, phenolphthalein**
26. GMP – sibutramine
27. Herbal Xenicol - cetilistat
28. Imelda Fat Reducer - sibutramine
29. Imelda Perfect Slim – sibutramine, phenolphthalein
30. JM Fat Reducer - sibutramine
31. Lida DaiDaihua - sibutramine
32. Meili - sibutramine
33. Meizitang - sibutramine
34. Miaozi MeiMiaoQianZiJiaoNang - sibutramine
35. Miaozi Slim Capsules - sibutramine
36. Natural Model - sibutramine
37. Perfect Slim - sibutramine
38. Perfect Slim 5x – sibutramine, phenolphthalein
39. Perfect Slim Up – sibutramine
40. Phyto Shape - rimonabant
41. Powerful Slim - sibutramine
42. ProSlim Plus - sibutramine
43. Reduce Weihgt - sibutramine
44. Royal Slimming Formula – sibutramine, phenolphthalein
45. Sana Plus - sibutramine
46. Slim 3 in 1 - sibutramine
47. Slim 3 in 1 Extra Slim Formula - sibutramine
48. Slim 3 in 1 Extra Slim Waist Formula - sibutramine
49. Slim 3 in 1 M18 Royal Diet - sibutramine
50. Slim 3 in 1 Slim Formula - sibutramine

51. **Slim Burn** - sibutramine
52. Slim Express 4 in 1 - sibutramine
53. Slim Express 360 - sibutramine
54. **Slim Fast** - sibutramine
55. Slim Tech - sibutramine
56. Slim Up - sibutramine
57. Slim Waist Formula - sibutramine
58. Slim Waistline – sibutramine
59. Slimbionic- sibutramine
60. Sliminate - sibutramine
61. Slimming Formula - sibutramine
62. Somotrim – sibutramine
63. **Starcaps** - bumetanide
64. **Super Fat Burner** - sibutramine
65. **Superslim** – sibutramine, phenolphthalein

66. **Super Slimming** - sibutramine
67. Trim 2 Plus - sibutramine
68. Triple Slim - sibutramine
69. Venom Hyperdrive 3.0 - sibutramine
70. Waist Strength Formula – sibutramine
71. Xsvelten - sibutramine
72. Zhen de Shou – sibutramine, phenolphthalein

این محصولات در دسترس هستند و بسیاری ادعا می کنند که محصولات طبیعی یا مکمل های غذایی هستند. با این حال، آنها شامل مواد دارویی ای است که برای استفاده در چاقی مورد تایید نیست. بعضی شامل داروهایی هستند که برای چاقی مورد تایید است اما با دوز بسیار بالا هستند و می توانند منجر به عوارض جدی شوند.

بنابراین، استفاده از این داروها بدون مشاوره حرفه ای و مراقبت های بهداشتی می تواند به عوارض جدی منجر شود. **فوروزماید و بومتانید** با کاهش وزن مایعات از بدن می توانند عوارض جدی مانند فشار خون پایین و اختلالات الکترولیتی ایجاد کنند و همچنین می تواند منجر به مرگ شود. (۲)

نتیجه گیری:

دارو درمانی به تنهایی و صرفاً با اهداف زیبایی به هیچ وجه توصیه نمی شود، بلکه فقط گاهی بصورت اختصاصی و در افرادی خاص تجویز می شود. (۳)

در مطالعات، کاهش وزن برای داروها به طور متوسط در محدوده ی ۵٪ تا ۸٪ نشان داده شده است. (۱۵)

بنابراین، بیمار نباید انتظار کاهش وزن سریع و درصد بالا را داشته باشد. باید در کنار درمان دارویی به بیمار در مورد تغییر در شیوه زندگی، از جمله انتخاب غذاهای کم کالری، فعالیت بدنی منظم آموزش داده شود. همچنین باید هنگام تجویز این داروها عوارض جانبی آنها برای بیمار کاملاً توضیح داده شود.

برای استفاده از این داروها نباید تنها به اثر آنها توجه کرد بلکه باید عوارضشان را نیز در نظر گرفت. (۱۵)

اثرات نسبی مثبت این داروها پس از قطع دارو در مدت کوتاهی از بین رفته و بیمار به وزن قبلی باز می گردد. داروهای مختلفی جهت درمان چاقی از سالها پیش تا کنون مورد استفاده قرار گرفته اند که بدلیل عوارض جانبی جدی مصرف آنها ممنوع شده است. (۳)

کلام آخر:

همانطور که خود شما در این مقاله دیدید اکثر این داروهای لاغری تأثیراتی آزاردهنده بر بدن شما دارند و ممکن است هنوز بسیاری از تأثیرات مخرب این داروهای لاغری کشف نشده باشد، چراکه دارویی مانند سیبوترامین زمانی بعنوان داروی لاغری بدون ضرر مصرف می شد و امروز جزء داروهای لاغری ممنوع است. بجای استفاده ی خودسرانه از داروهای لاغری ، با ورزش و رژیم غذایی مناسب به فکر لاغری و تناسب اندام خود باشید و با استفاده از داروهای لاغری مضر یا بدون تأثیر و تأیید نشده سلامتی و آرامش خود را بخطر نیندازید..

REFERENCES

- 1- https://www.rcplondon.ac.uk/sites/default/files/documents/anti-obesity_reportweb.pdf
- 2- <http://www.medindia.net/patients/patientinfo/weight-loss-drugs.htm>
- ۳- <http://fa.journals.sid.ir/ViewPaper.aspx?ID=206940>
- ۴- <http://rastineh.ir> / قرص های لاغری مورد تایید و اثرات آنها
- ۵- <http://www.clinicalmedicine.ir/post-7295.aspx>
- 6- <http://vista.ir/article/305522>
- ۷- <http://emri.tums.ac.ir/pages/mainPage.asp?l=S2M6P1C1416>

- 8- <http://www.darooyab.ir/Search.aspx> /
- 9- <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/?term=Comparison+between+orlistat+plus+l-carnitine+and+orlistat+alone+on+inflammation+parameters+in+obese+diabetic+patients>
- 10- <http://fa.journals.sid.ir/ViewPaper.aspx?ID=150766>
- 11- <http://tnews.ir/news/92CA23408762.html>
- 12- <http://behdasht.gov.ir/?siteid=1&pageid=127&newsview=116042>
- 13- <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4174046/>
- 14- <http://www.jpmsonline.com/wp-content/uploads/2011/12/JPMS-VOL2-ISSUE1-PAGES3-10-OA.pdf>

- 15- http://care.diabetesjournals.org/content/31/Supplement_2/S269.full.pdf+html?sid=0ce22e79-aa76-4086-9e4e-635538f60474
- 16- <http://psychnews.psychiatryonline.org/doi/10.1176/appi.pn.2014.10b4>
- 17- [http://journals.lww.com/intclinpsychopharm/Abstract/2014/05000/Sibutramine in the treatment of.7.aspx](http://journals.lww.com/intclinpsychopharm/Abstract/2014/05000/Sibutramine_in_the_treatment_of.7.aspx)
- 18- <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/18773755>
- 19- http://www.uptodate.com/contents/obesity-in-adults-behavioral-therapy?source=search_result&search=orlistat&selectedTitle=12%7E27

- 20- http://www.uptodate.com/contents/whats-new-in-drug-therapy?source=search_result&search=orlistat&selectedTitle=22%7E27
- 21- <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3992824/>
- 22- <http://emri.tums.ac.ir/pages/mainPage.asp?I=S2M13P1C218>

پایان

